

Bencsik Orsolya

Törött ékszer

Anyámnak mondom, hogy vérzik mindkét csuklóm. Eddig úgy tudtam, hogy mindkettő eltört, de nem gipszelték be, most pedig látom, hogy folyik belőlük a vér. Mintha egy éles késsel elkezdtek volna precízen körbevágni őket, hogy megszabadítsanak a kézfejeimtől. Anyámnak szólok, vigyenek be a sürgősségre, le fog esni mindkét kezem. Topolyán vagyok, a családi házban, ezek szerint hazajöttem. Nem mehetünk a sürgősségre, itt nincs sürgősségi, csak egészségház, a régi focipálya mellett. Ott kell bemenni, ahol a mentőautó szokott állni, oldalt, a szülésetnél. Apám levihetne kocsival, csak nyitni kellene nekem az ajtót, meg segíteni beülni az anyósülésre, mert nem érhetek semmihez. Le fog esni mindkét kezem, de egyik sem fáj. Mintha félbetört, piros karpereceket raktam volna mindkét csuklómra. Szépek, fényesek. Anyám azt mondja, nyugodjak meg, előtte át kell öltöznöm. Nézzem meg magamat, ilyen igénytelen ruhában, smink nélkül csak nem mehetek le a központba. Nem érdekel, hogy nézek ki, félek, mi lesz, ha nem lesz kezem. Egy se. Nem kellene húzni az időt, de anyám nem hallgat rám, leveszi a pizsamanadrágomat, elkezdi felhúzni a lábamra a harisnyát. A sötétzöldet, amit egy hete vettem Szegeden. Van hozzá ugyanolyan színű sálam is. Anna barátnőm azt mondja, most a bordó a divat, ő vett is egy bordó pulóvert, harisnyát és szoknyát. Annának kapszula ruhatára van, és a munkája mellett a minimalista életmódról, a mindennapjairól készít Youtube-videókat. Például arról, hogyan szelektálta ki a fölösleges körömlakkokat, mi alapján, és utána hogyan érezte magát. Nekem is van egy csomó körömlakkom, de nem tudok megszabadulni tőlük. Mindig arra gondolok, ki tudja, mikor leszek rászorulva, hogy a régieket használjam. A szakadt harisnyákat se dobom ki, olyan szép színűk van, olyan drágák voltak, jók lesznek még valamire. Spórolni kell, ezt a mamától tanultam. Gyűjteni kell, ezt a tatától. A törött karperec is ékszer. A fiókomban több pillanatragasztó van, mindent, ami eltörik, megragasztok, aztán újra eltörik, újrarakasztok. Törik, ragasztok, törik. Miközben anyám lealapozza az arcom, arra gondolok, most már késő van, az éles, láthatatlan penge mindjárt körbeér. Miközben anyám kihúzza a szemem, érzem a testemben az áramló, hullámzó, finom remegést. Nem tudok uralkodni magamon, a fejem is remeg. Mint tizennyolc éve a nővéremé a fürdőkádban. Mosta a haját, a tusolórózsából folytatta rá a vizet. Én a szőnyegen álltam, de arra nem emlékszem, hogy tudtam-e valamit mondani. Anyám is bejött akkor a fürdőszobába. Az megvan, hogy kinézek a kisablakon a sötétbe, oda, ahol a szomszéd udvara van. Az is, hogy anyám becsukja az ablakot, ne halljon a szomszéd semmit. Szerintem akkor még az Öreg

lakott ott, aki a házunk falánál egy mély lukat ásott. Azért ásta, hogy a leszakadt csatornából leömlő esővíz alááztassa a házunkat. Minden egyes nap, amikor Szegeden belépek a zuhany alá, nagy levegőt veszek. Sokáig bent tartom, majd kifújom. Addig nem nyithatom meg a csapot, amíg nem csinálom meg a relaxációs gyakorlatot. Szívom be a levegőt, tartom, majd fújom ki, és a nővérem vizes fejére gondolok. A rázkódó, meztelen testére, meg arra, nem tudott mit csinálni. Nem tudta megállítani a remegést. Ilyen velem nem történhet meg. A zuhanyfülkében biztos nem. Anyám azt mondja, kicsit szaggatott lett a szemvonalam. Ne pislogjak, nézzek fölfelé! Nem szeretném, ha a szempillaspirállal a szemem felé közelítené, de nincs más választásom. Ha nem is Topolyán, de a leesett kezeimet az orvosok vissza tudják majd varrni. Már olyan szépen tudnak öltetni, hogy alig fog látszani. A félretett pénzemet erre fogom elkölteni. Nem erre szántam, de a szükség így hozta. Még szerencse, hogy a mama megtanított spórolni. Anna szerint mázlim van, hogy anyámra ütöttem. Van szemünk az öltözködéshez, jól tudjuk variálni a színeket. Amikor ezt mondom anyámnak, úgy csinál, mintha nem tudná, hogy ez az igazság, de közben látom az arcán, hogy jólesik neki. Vajon a visszavarrt kezeim ugyanúgy fognak működni? Nem attól félek, hogy nem tudok egyedül felöltözni. Vagy hogy nem tudom kisminkelni magam. Hogy igénytelenül megyek ki az utcára. Annyi igénytelen ember van! Topolyán a boltban, a postán, a vasútállomáson, a buszállomáson, a munkaügyi központban, a kocsmákban, a bankban. Bent vagy a kis, zárt helyiségben, és érzed a bűzt. Nem tudsz mit csinálni, csak nyeled, szívod, lélegzed be magadba. Az izzadságszagot, a pisaszagot, a szarszagot. Az alkohol- és cigiszagot. Az olcsó, fojtogató kölni szagát meg a kanszagot. Az öregség örök, savanyú szagát. Az van, hogy ezek az emberek ritkán mosakodhatnak. Koszos ruhákban járnak. A kezükben gyűrögetik a kínai táskát, a szatyrot. A reklámzacskót. A keszát, ahogy mi mondjuk. Amikor erre a mire gondolok, hosszú évek után végre előnt a melegség. Anna barátnőmnek mondom a Skype-on, hogy annyi év után most tartok ott, honvágyam van. Fekszem esténként az ágyamban, és nem kapok levegőt. Magyarországon nem kapok levegőt. Biciklizek Szegeden, megyek, tekerek a kisboltba, kifordulok a Katonából, be a Farkas utcába, el a Farkastanya előtt. A kiskocsmánál ott állnak az emberek. Igénytelenek, mint a topolyaiak. Koszos a ruhájuk. Biztos bűdösek is. Ők az alkoholisták, a tönkrementek. Ők csendesek. Tekerek el mellettük, kerülgetem az úton a lukakat. Mintha az Öreg ásta volna ezeket, dühödten, hogy kárt okozzon a gyűlölt Bencsikéknek. Befordulok a Veresács utcába. Ott van az Anikó boltja, családi vállalkozás, vasárnap is ötig nyitva. A bejárat mellett rosszul öltözött férfiak, néha velük van egy nő is. Beszélgetnek, kásás hangon, artikulálatlanul. Nevetgélnek. Be vannak állva. Közöm nincs hozzájuk, de ismerem őket. Otthon a Vajdasági brigádokban volt a kisbolt. De oda csak akkor kellett mennem, ha anyáék elfelejtettek valamit megvenni a piacon. Vagy ha valami hirtelen elfogyott. Tejért, tojásért házhoz küldtek. Félttem a kutyáktól. Félttem a kisbolt előtt állóktól is. Ugyanígy szorongatták a sörösüvegeiket. Apám mondta anyámnak, hogy a Vonyó is a bolt előtt iszik. A Vonyó, a szembeszomszéd. Bolt előtt inni szégyen. Onnan már nincs lejjebb. Ezt a mama mondta, de az egész család így gondolja. Ha visszavarrják a kézfejemet, nem

biztos, hogy meg fogok tudni emelni egy üveget. Majd szívókával iszok mindent, pedig a szívóka nem környezetbarát. Ha a félretett pénzemet plasztikai műtétre kell költenem, többé nem fog érdekelni a környezetem. A barátaim, az ismerősim és a kollégáim. Magyarország, Szerbia, Vajdaság, Topolya, a hazám, a nem hazám, a honvágyam. A magyarok jövője és az iszlám terjeszkedése. A magyar népességcsökkenés. A földünk sorsa. Nem fogok kihalófélben levő állatfajok miatt szomorkodni. Nem fogok attól félni, mi lesz, ha bizonyos földterületeken elfogy az ivóvíz. Ha mások szomjazni fognak. Vagy ha éhezni. Ha ismét pusztít majd a pestis vagy az ebola. Ha többé nem tudom használni a kezemet, nem az fog zavarni, hogy anyám mosdat. Hogy ő öltöztet, csinosít, szaggyalított szemvonalat húz, a szememhez szempillaspirállal közelít. Ha sötétzöld helyett bordó ruhákat vesz nekem, mert épp az a divat. Nem fog érdekelni, hogy nem fogok tudni férfiakkal élni. Nem fogok tudni magamhoz élni. Korábban nekem is fontos volt a szépség. De most nem értem anyámat, miért nem lehet sietni. Nem kellene megvárni, hogy az ismeretlen, éles penge befejezze a munkáját. A feladatát, az előre elrendelt hivatását, mellyel végül örökre megpecsételi a sorsom. Kitől tudom majd megkérdezni, miért kellett mindkét kézfejemnek leesnie? Nem fogom belátni, hogy ettől jobb lett a világ. Hogy haladt ezáltal előrébb. Azt fogják majd mondani rám, tönkrementem. Anyámtól időnként megkérdezik majd, hogy van, mit csinál az Orsi? Szerintem anyám nem fog örülni ezeknek a kérdéseknek. Nekem se fogja mesélni, hogy utánam érdeklődtek. Kedvesen és egyben aggódóan. Szomorkodva. Valójában kárörvendve. Vagy megkönnyebbülve, hogy ilyen nem velük történt. Valójában értetlenkedve, mert akármi történik, mindig lehet tovább élni. Menni kell, csinálni, túlélni, örülni apró dolgoknak. Annak például, hogy volt félretett pénz plasztikáztatni. Felvarratni szépen a leesett végtagokat. Nem kell amiatt hisztizni, ha többé már ezekkel a kezekkel nem lehet írni.